

Передовий педагогічний досвід і його види

Педагогічний досвід –

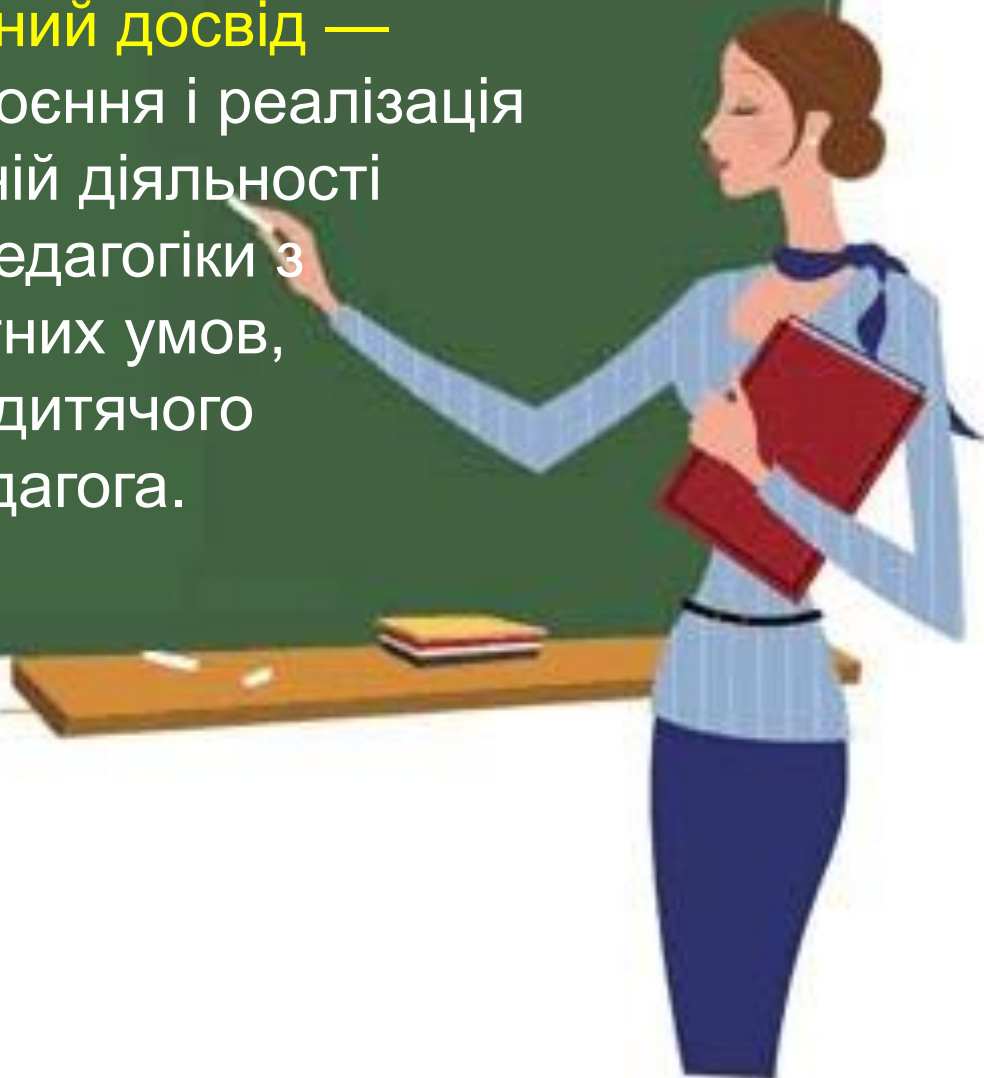
це система педагогічних знань, умінь і навичок, способів здійснення творчої педагогічної діяльності, емоційно-ціннісних ставлень, здобутих у процесі практичної навчально-виховної роботи.

Педагогічний досвід може бути масовим і передовим. Передовий педагогічний досвід формується на основі масового завдяки оволодінню об'єктивними педагогічними

закономірностями

(Ю. К. Бабанський).

Передовий педагогічний досвід —
творче, активне засвоєння і реалізація
педагогом у практичній діяльності
засобів і принципів педагогіки з
урахуванням конкретних умов,
особливостей дітей, дитячого
колективу і особи педагога.

За кількістю авторів **педагогічний досвід** може бути:

Там, де йдеться про конкретний
(персональний) педагогічний
досвід, говорять про «живу
творчість педагога»

Індивідуальним

Колективним

За **обсягом** виділяють
такі види досвіду:

- система роботи установи (ДНЗ, школи, відділу народної освіти, методичного кабінету і т.д.);

- система роботи педагогічного працівника;

- вирішення важливої педагогічної проблеми у закладі освіти (моральне виховання дітей);

- вирішення важливої педагогічної проблеми у діяльності окремих педагогів (тема поглибленого вивчення проблеми ....);

- певні форми, методи і прийоми, які застосовуються у навчальному закладі;

- форми, методи і прийоми, якими послуговуються окремі педагоги.

За рівнем творчої самостійності :

Раціоналізаторський

це досвід, створений у рамках відомих форм, методів і прийомів педагогічної діяльності, який вирізняється новим оригінальним підходом до їх використання, що спричиняє підвищення якості навчання, виховання та управління;

Новаторський

це досвід, який запроваджує і реалізує нові прогресивні ідеї, визначає нові шляхи вирішення окремих і загальних педагогічних завдань; використовує нові форми, методи, прийоми, системи діяльності, донині не відомі педагогічній науці та практичній діяльності; істотно модифікує відомі форми, методи й прийоми діяльності, переорієнтовуючи їх на вирішення сучасних завдань.

Критерії передового педагогічного досвіду:

актуальність

оригінальність

**висока
ефективність**

**стабільність
результатів**

**можливість
творчого
застосування**

актуальність - критерій, який означає, що досвід спрямований на розв'язання найважливіших проблем навчання, виховання і розвитку дітей;

стабільність результатів - виявлений передовий педагогічний досвід характеризується стійкою ефективністю і стабільністю результатів протягом тривалого часу;

висока ефективність - досвід можна вважати передовим лише тоді, коли педагогом досягнуто вищих порівняно з масовою практикою результатів навчання, виховання і розвитку;

оригінальність - означає, що в практиці роботи даного педагога, педагогічного колективу використовуються форми, методи, прийоми, засоби або їх системи, які ще не застосовувалися в умовах сучасного ДНЗ;

оптимальність - це витрати часу, зусиль педагога та дітей на досягнення результатів; оптимальними є ті інновації, що досягають високих результатів при найменших фізичних, розумових і часових витратах.

Форми й методи втілення передового досвіду:

відкриті
заняття
та інші
заходи

усні
повідомлення
результатів
вивченого,
узагальнення
передового
педагогічного
досвіду у
виступах
педагогів у
ДНЗ, на
нарадах,
курсах,
семінарах

письмові
повідомлення
результатів
вивченого,
узагальнення
передового
педагогічного
досвіду у формі
методичних
листів,
методичних
розробок, статей
у газетах і
журналах,
видання брошур,
монографій,
збірників
матеріалів
конференцій і
семінарів

наочно-
демонстраційна
популяризація
передового
педагогічного
досвіду —
організація
виставок,
спеціальні
стенди при
методкабінетах
тощо.

2. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду

Визначення педагогічної проблеми та об'єкта вивчення.
На цьому етапі формулюють тему досвіду, обґрунтовують її актуальність, формують групу для його вивчення.

Вивчення передового педагогічного досвіду здійснюється в такій послідовності:

— визначення педагогічної проблеми та об'єкта для вивчення досвіду;

— попереднє (розвідувальне) вивчення та аналіз досвіду;

— теоретична підготовка та складання програми роботи;

— основне вивчення досвіду;

— систематизація та узагальнення одержаного матеріалу;

— зіставлення результатів вивчення з педагогічною теорією та передовою практикою і формулювання положень, рекомендованих для поширення.

Етапи вивчення й узагальнення педагогічного досвіду

перший
етап

вивчення й
узагальнення
педагогічного
досвіду

другий
етап

пошукова робота:

виявляються
знахідки, новинки в
роботі, що мають
визначені
досягнення в
навчально-виховній
роботі.

третій етап

складається розгорнута програма вивчення й узагальнення досвіду: остаточно формулюються тема й мета, уточнюються об'єкт (навчальний заклад, гурток, група, напрямок, педагог, колектив тощо) і предмет вивчення й узагальнення.

На основі програми розгортається робота зі збору педагогічних фактів та іншого емпіричного й інформаційного матеріалу.

Ч
е
т
е
в
т
а
п
и
й

п'ятий етап

Описаний досвід потім осмислюється співставляються, порівнюються, аналізуються факти, виявляються взаємозв'язки між ними, з'ясовується характер залежності педагогічного процесу від конкретних умов

шостий етап

Осмислений матеріал оформлюється у вигляді доповіді, статті, методичної розробки та рекомендацій, плаката, інформації, тексту лекції, брошури, книги, монографії, дисертації тощо.

Стійкість і
сталість
успіхів
навчально-
виховної
роботи.

Високі
результати
навчання й
виховання.

Критерії передового досвіду

Високі показники
розвитку. У даному
випадку важлива не
оцінка, а глибина та
міцність знань, умінь,
навичок, освіченість,
культура, яку педагог
формує в дітях.

Економічність,
оптимальність тих
засобів і сил, які
витрачають ДНЗ та
педагог для
досягнення
визначеного
результату.

Передовий педагогічний досвід

це практика, що містить у собі елементи творчого пошуку, новизни, оригінальності, це висока майстерність педагога, тобто така робота, що дає найкращий педагогічний результат. У даному випадку мова йде про досвід, що може й не містити в собі чогось нового, але, заснований на успішному застосуванні науково та практично доведених принципів і методів, він є зразком для тих учителів, які ще не опанували педагогічної майстерності.

ДЯКУЮ

ЗА

УВАГУ!

